

หลักสูตรวิชาโท (Minor Program)

สังกัด/คณะ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อหลักสูตรวิชาโท

(ภาษาไทย) : วิทยาการกระบวนการ

(ภาษาอังกฤษ) : Facilitator

1.2 รูปแบบของหลักสูตร

☒ หลักสูตรปกติ

ภาษาที่ใช้

☒ ภาษาไทย

1.3 สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตร

(1) ได้พิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะ ครั้งที่ 4/2568 วันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2568

(2) ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการวิชาการ ครั้งที่ 8/2568 วันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2568

(3) ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 6/2568 วันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2568

(4) ได้พิจารณาอนุมัติ/เห็นชอบหลักสูตรโดยสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 9/2568 วันที่ 18 กันยายน พ.ศ. 2568

1.4 ชื่อ-นามสกุล คุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิชาโทและอาจารย์ผู้สอน

(1) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิชาโท

ลำดับ	ตำแหน่ง ชื่อ - นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
1	ผศ.ดร.สุรศักดิ์ บุญเทียน	ศศ.ด. (พัฒนาสังคม)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2551
		ศศ.ม. (พัฒนาสังคม)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2546
		วท.บ. (สุศึกษา)	วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์	2537
		สศ.บ. (บริหารสาธารณสุข)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2535
		สศ.บ. (สาธารณสุขศาสตร์)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2534
2	ผศ.ดร.กรรณิกา อุตสาสาร	ปร.ด. (สังคมศาสตร์และสุขภาพ)	มหาวิทยาลัยมหิดล	2562
		ศศ.ม. (พัฒนาสังคม)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2554
		วท.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2545
3	รศ.ดร.โอภาส กุพันธ์	ปร.ด. (การพัฒนาศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์และชุมชน)	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2561
		พช.ม. (พัฒนาชุมชน)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2549
		ศศ.บ. (พัฒนาชุมชน)	สถาบันราชภัฏนครสวรรค์	2546

(2) อาจารย์ผู้สอน

ลำดับ	ตำแหน่ง ชื่อ - นามสกุล	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันที่สำเร็จการศึกษา	ปีที่สำเร็จการศึกษา
1	ผศ.ดร.กรรณิกา อุตสาสาร	ปร.ด. (สังคมศาสตร์และสุขภาพ) ศศ.ม. (พัฒนาลังคม) วท.บ. (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา)	มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2562 2554 2545
2	ผศ.ดร.สุศักดิ์ บุญเทียน	ศศ.ด. (พัฒนาลังคม) ศศ.ม. (พัฒนาลังคม) วท.บ. (สุขศึกษา) สศ.บ. (บริหารสาธารณสุข) สศ.บ. (สาธารณสุขศาสตร์)	มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2551 2546 2537 2535 2534
3	ผศ.ธวัชณี ลาลิน	ศศ.ม. (พัฒนาลังคม) ศศ.บ. (พัฒนาลังคม)	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	2552 2547
4	อ.อิสราพร กล่อมกล้านุ่ม	ศศ.ม. (พัฒนาลังคม) ศศ.บ. (พัฒนาชุมชน)	มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	2555 2551
5	รศ.ดร.โอภาส กุพันธ์	ปร.ด. (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชน) พช.ม. (พัฒนาชุมชน) ศศ.บ. (พัฒนาชุมชน)	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครสวรรค์	2561 2549 2546
6.	อ.ดร. พิรญา ทองประเสริฐ	วท.ด. (ภูมิสารสนเทศ หลักสูตรนานาชาติ) วท.ม. (ภูมิสารสนเทศ) วท.บ. (ภูมิศาสตร์)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2565 2558 2551
7.	อ.ภาวิณี ภูจรี	วท.ม. (ภูมิสารสนเทศ) วท.บ. (ภูมิสารสนเทศ)	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มหาวิทยาลัยขอนแก่น	2559 2554

1.5 สถานที่จัดการเรียนการสอน

☒ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2. ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

2.1 หลักการและเหตุผล

วิทยาการกระบวนการมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน โดยทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยให้การทำงานสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการจัดการกระบวนการและอำนวยความสะดวกให้เกิดการสื่อสารและการเรียนรู้ระหว่างสมาชิก โดยวิทยาการกระบวนการทำหน้าที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน ช่วยให้บริการบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม สร้างความเข้าใจและยอมรับความแตกต่าง พัฒนาทักษะการเรียนรู้

คุณสมบัติของวิทยาการกระบวนการจำเป็นต้องฝึกฝนและพัฒนาทักษะให้เกิดความเชี่ยวชาญ เนื่องจากกลุ่มคนที่เข้าร่วมกระบวนการที่อยู่องค์กร หน่วยงาน และชุมชน อาจมีพื้นฐานความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ทำให้วิทยาการกระบวนการต้องเป็นผู้ที่มีกระบวนการทัศนในการพัฒนาแบบองค์รวม เป็นผู้ที่มีทักษะความคิดอย่างเป็นระบบ เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพความเป็นผู้นำบุคลิกภาพความเป็นผู้นำ (Leadership) เป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นและสามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้ดี เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และเป็นผู้ที่มีความเป็นกลางและเป็นธรรม รวมไปถึงต้องเป็นผู้ที่มีสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

ดังนั้น หลักสูตรนี้จึงมุ่งผลิตวิทยาการกระบวนการที่มีความรู้ ทักษะ และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะสามารถไปประกอบอาชีพ รวมถึงสามารถประยุกต์ใช้ในการทำงานภายในองค์กร หน่วยงาน และชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1. เพื่อผลิตวิทยาการกระบวนการที่สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ เทคนิค และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน
2. เพื่อผลิตวิทยาการกระบวนการที่มีทักษะผลิตสื่อสร้างสรรค์
3. เพื่อผลิตวิทยาการกระบวนการที่สามารถออกแบบกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์

2.3 ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (Program Learning Outcomes : PLOs)

(1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรวิชาโท

PLO1 บูรณาการความรู้ ทักษะ เทคนิค และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานเป็นวิทยาการกระบวนการได้

PLO2 ผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับการทำงานของวิทยาการกระบวนการได้

PLO3 ออกแบบกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับการทำงานของวิทยาการกระบวนการได้

ทั้งนี้ นิยามความหมายของคำว่า “จรรยาบรรณในการในการปฏิบัติงานเป็นวิทยาการกระบวนการ” หมายถึง คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในองค์กร หน่วยงาน และชุมชน ของวิทยาการกระบวนการ ดังนี้

1. แสดงออกซึ่งความเคารพในคุณค่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติบนฐานของอคติทางเพศ เชื้อชาติ ศาสนา และสีผิว
2. อ้างอิงผลงานวิชาการอย่างถูกต้อง
3. ผลิตสื่อสร้างสรรค์ด้วยตนเอง โดยไม่คัดลอกผลงานของผู้อื่น

(2) ความสอดคล้องของผลลัพธ์การเรียนรู้กับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ.

2565

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (PLOs)		มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 (TQF)			
		1.ความรู้ (Knowledge)	2.ทักษะ (Skills)	3. จริยธรรม (Ethics)	4.ลักษณะ บุคคล (Character)
PLO1	บูรณาการความรู้ ทักษะ เทคนิค และ จรรยาบรรณในการปฏิบัติงานเป็นวิทยากร กระบวนการได้				✓
PLO2	ผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับการทำงานของ วิทยากรกระบวนการได้		✓		
PLO3	ออกแบบกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับ การทำงานของวิทยากรกระบวนการได้		✓		

(3) ความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลผู้เรียน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs)	การจัดกระบวนการเรียนรู้	การวัดและประเมินผลผู้เรียน
PLO1 บูรณาการความรู้ ทักษะ เทคนิค และจรรยาบรรณในการ ปฏิบัติงานเป็นวิทยากรกระบวนการได้	- บรรยาย - อภิปรายในชั้นเรียน - กรณีศึกษา - ฝึกปฏิบัติในองค์กร หน่วยงาน ชุมชน	- สอบเก็บคะแนนย่อย - การทำใบงาน - แบบประเมินการปฏิบัติงานเป็น วิทยากรกระบวนการในองค์กร หน่วยงาน ชุมชน
PLO2 ผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับการทำงาน ของวิทยากรกระบวนการได้	- กรณีศึกษา - ฝึกปฏิบัติผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับ การทำงานของวิทยากรกระบวนการ	- การทำใบงาน - แบบประเมินสื่อสร้างสรรค์สำหรับ การทำงานของวิทยากรกระบวนการ
PLO3 ออกแบบกิจกรรมเชิง สร้างสรรค์สำหรับการทำงาน ของวิทยากรกระบวนการได้	- กรณีศึกษา - ฝึกปฏิบัติออกแบบกิจกรรมเชิง สร้างสรรค์สำหรับการทำงาน ของวิทยากรกระบวนการ	- การทำใบงาน - แบบประเมินการออกแบบกิจกรรม เชิงสร้างสรรค์สำหรับการทำงาน ของวิทยากรกระบวนการ

2.4 โครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา

1) โครงสร้างหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า	15	หน่วยกิต
------------------------------	-------------	----	----------

2) รายวิชา

(1) วิชาโทบังคับ	จำนวน	15	หน่วยกิต
------------------	-------	----	----------

บังคับเรียนวิชาต่อไปนี้

รหัสวิชา	รายวิชา	น(ท-ป-อ)
2533001	ความรู้เบื้องต้น เทคนิคและทักษะของวิทยากรกระบวนการ Introduction Techniques and Skills of Facilitator	3(2-2-5)
2533002	การพัฒนาบุคลิกภาพและจิตวิทยาสำหรับวิทยากรกระบวนการ Personality Development and Psychology for Facilitator	3(2-2-5)
2533003	การผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับวิทยากรกระบวนการ Production of Creative Media for Facilitator	3(2-2-5)
2533004	การพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับวิทยากรกระบวนการ Development of Creative Activities for Facilitator	3(2-2-5)
2533005	ฝึกปฏิบัติการเป็นวิทยากรกระบวนการในองค์กรและชุมชน Practice as Facilitator in Organizations and Communities	3(2-2-5)

(3) แผนการศึกษา

ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1

รหัสวิชา	รายวิชา	น(ท-ป-อ)
2533001	ความรู้เบื้องต้น เทคนิคและทักษะของวิทยาการ กระบวนการ	3(2-2-5)
2533002	การพัฒนาบุคลิกภาพและจิตวิทยาสำหรับวิทยาการ กระบวนการ	3(2-2-5)
	รวม	6 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

รหัสวิชา	รายวิชา	น(ท-ป-อ)
2533003	การผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับวิทยาการกระบวนการ	3(2-2-5)
2533004	การพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับวิทยาการ กระบวนการ	3(2-2-5)
	รวม	6 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1

รหัสวิชา	รายวิชา	น(ท-ป-อ)
2533005	ฝึกปฏิบัติการเป็นวิทยาการกระบวนการในองค์กรและ ชุมชน	3(2-2-5)
	รวม	3 หน่วยกิต

(4) แผนที่กระจายความรับผิดชอบจากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสู่รายวิชา

รหัสวิชา	ชื่อรายวิชา	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (PLOs)		
		PLO1	PLO2	PLO3
2533001	ความรู้เบื้องต้น เทคนิคและทักษะของวิทยาการ กระบวนการ	✓		
2533002	การพัฒนาบุคลิกภาพและจิตวิทยาสำหรับวิทยาการ กระบวนการ	✓		
2533003	การผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับวิทยาการกระบวนการ	✓	✓	
2533004	การพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับวิทยาการ กระบวนการ	✓		✓
2533005	ฝึกปฏิบัติการเป็นวิทยาการกระบวนการในองค์กรและ ชุมชน	✓	✓	✓

(5) คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา	รายวิชา	น(ท-ป-อ)
2533001	ความรู้เบื้องต้น เทคนิค และทักษะของวิทยากรกระบวนการ Introduction Techniques and Skills of Facilitator ความหมาย ความสำคัญ บทบาทหน้าที่ของวิทยากรกระบวนการ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเป็นวิทยากรกระบวนการ กระบวนการทำงานของวิทยากรกระบวนการ รูปแบบและเทคนิคที่ใช้ในการทำงานของวิทยากรกระบวนการ ทักษะที่ใช้การทำงานวิทยากรกระบวนการ ฝึกปฏิบัติกระบวนการ เทคนิค และทักษะในการทำงานเป็นวิทยากรกระบวนการ	3(2-2-5)
2533002	การพัฒนาบุคลิกภาพและจิตวิทยาสำหรับวิทยากรกระบวนการ Personality Development and Psychology for Facilitator บุคลิกภาพ การพัฒนาบุคลิกภาพของวิทยากรกระบวนการ การเข้าใจตนเอง มนุษย์สัมพันธ์ จิตวิทยาเบื้องต้น การประยุกต์จิตวิทยากับการทำงานของวิทยากรกระบวนการ ฝึกปฏิบัติพัฒนาบุคลิกภาพและประยุกต์ใช้ความรู้ด้านจิตวิทยากับการทำงานของวิทยากรกระบวนการ	3(2-2-5)
2533003	การผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับวิทยากรกระบวนการ Production of Creative Media for Facilitator การสื่อสาร สื่อสร้างสรรค์ การผลิตสื่อสร้างสรรค์ ความสัมพันธ์ของสื่อสร้างสรรค์กับการทำงานของวิทยากรกระบวนการ การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์กับการผลิตสื่อสร้างสรรค์ จรรยาบรรณในการผลิตสื่อสร้างสรรค์ ฝึกปฏิบัติผลิตสื่อสร้างสรรค์สำหรับการทำงานของวิทยากรกระบวนการ	3(2-2-5)
2533004	การพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับวิทยากรกระบวนการ Development of Creative Activities for Facilitator ความหมายและความสำคัญกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ การพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์กับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์กับการพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ฝึกปฏิบัติพัฒนากิจกรรมเชิงสร้างสรรค์สำหรับวิทยากรกระบวนการ	3(2-2-5)
2533005	ฝึกปฏิบัติการเป็นวิทยากรกระบวนการในองค์กรและชุมชน Practice as Facilitator in Organizations and Communities แนวคิด หลักการ กระบวนการ เทคนิค ทักษะ และจรรยาบรรณการทำงานของวิทยากรกระบวนการ ฝึกปฏิบัติประยุกต์ใช้แนวคิด หลักการ เทคนิค ทักษะ การผลิตสื่อสร้างสรรค์ การพัฒนากิจกรรมสร้างสรรค์ และจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับวิทยากรกระบวนการในองค์กร หน่วยงาน และชุมชน	3(2-2-5)